

Sygn. akt II Cz 1128/13

POSTANOWIENIE

Dnia 29 listopada 2013 r.

Sąd Okręgowy w Szczecinie Wydział II Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący SSO Violetta Osińska

Sędziowie: SO Marzenna Ernest (spr.)

SO Sławomir Krajewski

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym

w dniu 29 listopada 2013 r. w S.

sprawy z wniosku wierzyciela (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S.

przy udziale dłużnika J. K.

o nadanie klauzuli wykonalności

na skutek zażalenia wierzyciela na postanowienie Sądu Rejonowego Szczecin – Centrum w Szczecinie z dnia 02 stycznia 2013 r. w sprawie o sygn. akt I Co 479/12

postanawia

oddalić zażalenie.

Sygn. akt II Cz 1128/13

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 2 stycznia 2013 r. Sąd Rejonowy Szczecin – Centrum w Szczecinie oddalił wniosek (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S. o nadanie klauzuli wykonalności.

W uzasadnieniu Sąd Rejonowy wskazał, iż nakazem zapłaty z dnia 21 maja 2010 roku Referendarz Sądowy w Sądzie Rejonowym Szczecin - Centrum w Szczecinie w Wydziale Cywilnym zasądził od pozwanej G. C. na rzecz powódki (...) Kasy (...) G. kwotę 19.060,60 złotych z ustawowymi odsetkami oraz koszty postępowania.

W dniu 23 sierpnia 2012 roku, przed notariuszem, (...) Kasa (...) im. F. S. w G. i (...) (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w (...) złożyły oświadczenie, iż na podstawie umowy przelewu wierzytelności w treści nadanej aneksem z dnia 9 sierpnia 2012 roku, (...) dokonała przelewu wierzytelności określonych w zestawie wierzytelności na rzecz (...), który to podmiot przelew ten przyjął. W tym samym dniu oświadczenie o identycznej treści przed notariuszem złożyli (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością (...) i (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością (...)

Przy tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Rejonowy uznał wniosek za bezzasadny. Przytoczył treść art. 788 § 1 k.p.c. i wskazał, że w przedmiotowej sprawie nie zaistniały przesłanki wskazane przywołanym przepisem. Sąd podkreślił, iż wnioskodawca przedłożył dokumenty z których wynika, że zostały złożone oświadczenia, z których ma niejako wynikać, iż po powstaniu tytułu egzekucyjnego uprawnienie przysługujące powódce przeszło na inne

osoby, przy czym najpierw na rzecz (...) (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością (...) a potem na rzecz (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością S.. Przedmiotowe oświadczenia zostały sporządzone, przy zachowaniu formy notarialnej, zatem niewątpliwie stanowią dokument urzędowy. Zostały złożone w postaci kserokopii, jednakże występujący w sprawie adwokat poświadczył ich zgodność z okazanym dokumentem. Wnioskodawca nie wykazał natomiast dokumentem urzędowym następstwa prawnego. Do akt sprawy nie zostały załączone umowy powierniczego przelewu wierzytelności. To nie budzi wątpliwości. W aktach sprawy są jedynie oświadczenia, z których wynika, że takie umowy zostały zawarte. Oznacza to, że nie budzi wątpliwości, że umowy przelewu zostały zawarte. Jednakże brak jakiegokolwiek dowodu na to, że umowy przelewu zostały zawarte w formie przewidzianej w art. 788 k.p.c. W złożonych do akt sprawy oświadczeniach nawet nie wskazano, że umowy powierniczego przelewu wierzytelności zostały zawarte czy to w formie aktu notarialnego, czy może z podpisami notarialnie poświadczonymi. Z tego względu nie można nadać klauzuli wykonalności, skoro następstwo nie zostało wykazane dokumentami, o których mowa w art. 788 k.p.c. W ocenie Sądu, niezależnie od powyższego brak jest w ogóle podstaw do nadania klauzuli wykonalności w oparciu o samo oświadczenie, tj. bez przedłożenia umowy przelewu wierzytelności. Wynika to stąd, że Sąd nie może być pozbawiony formalnej oceny umowy. Przykładowo powinien mieć możliwość zbadania, czy osoby podpisujące daną umowę cesji są uprawnione do działania w imieniu cedenta i cesjonariusza.

Zażalenie na powyższe rozstrzygnięcie złożył wierzyciel, zarzucając naruszenie przepisów postępowania, a to art. 788 § 1 k.p.c. przez jego błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie w przedmiotowej sprawie, a w konsekwencji odmowę nadania klauzuli wykonalności z przejściem uprawnień mimo spełnienia przesłanek opisanych ww. przepisem. W oparciu o powyższe wierzyciel wniósł o zmianę postanowienia przez uwzględnienie wniosku wierzyciela o nadanie tytułowi egzekucyjnemu klauzuli wykonalności z przejściem uprawnień i zasądzenie na rzecz wierzyciela kosztów postępowania klauzulowego oraz postępowania zażaleniowego, w tym kosztów zastępstwa procesowego, wg norm przepisanych.

W uzasadnieniu skarżący wskazał, iż w myśl przepisu art. 788 k.p.c. sąd nada klauzulę wykonalności na rzecz nowego wierzyciela, jeżeli przejście uprawnień będzie wykazane dokumentem urzędowym lub prywatnym z podpisem urzędowo poświadczonym. W tym postępowaniu na podstawie art. 788 § 1 k.p.c. przesłanką uzyskania klauzuli wykonalności jest wykazanie przez wierzyciela przejścia praw lub obowiązków za pomocą dokumentu urzędowego lub prywatnego z podpisem urzędowo poświadczonym. Innymi słowy, przedmiotem postępowania określonego w art. 788 § 1 k.p.c. jest jedynie formalna kontrola, czy na podstawie dokumentów znajdujących się w aktach można ustalić, że przejście uprawnienia nastąpiło (postanowienie Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dn. 21.05.2012 r., I ACz 881/12). W ocenie skarżącego wnioskodawca uczynił zadość powyższemu albowiem okoliczność przejścia wierzytelności ze (...) im. (...) z s. w G.na (...) sp. z o. o. z (...) a następnie z (...) sp. z o. o. z s. w (...) na (...) sp. z o. o. z s. w S. została wykazana za pomocą przedłożonych wraz z wnioskiem o nadanie klauzuli wykonalności oświadczeń złożonych w formie aktu notarialnego. Jest bowiem tak – dalej wywodził skarżący, że w treści aktu notarialnego zawarto oświadczenie, iż (...) sp. z o. o. i (...) sp. z o. o. potwierdzają że pierwsza z nich dokonała powierniczego przelewu wierzytelności za rzecz spółki (...), a cesjonariusz przelew ten przyjął. Natomiast w treści załącznika do aktu notarialnego (zestawienie wykazów) wyszczególniony został tytuł egzekucyjny sygn. akt I NC 994/10. Nie można stracić pola widzenia tego, że wnioskodawca nie jest bezpośrednio następcą prawnym pierwotnego wierzyciela ((...) im. (...)), a co za tym idzie winien on również wykazać następstwo prawne poprzedniego wierzyciela. Innymi słowy, winien on wykazać ciąg potwierdzający następstwo prawne poprzedniego wierzyciela. Wierzyciel wykazał powyższe, albowiem przedstawił oświadczenie pierwotnego wierzyciela ((...)) i jego bezpośredniego następcy ((...)), iż zawarli oni umowę przelewu wierzytelności stwierdzonej orzeczeniem o sygn. akt I NC 994/10. Skarżący ponadto wskazał, iż przyjęcie koncepcji Sądu Rejonowego, wedle której wykazać przesłanki z art. 788 k.p.c. można jedynie dokumentem zawierającym oświadczenia woli stron o przeniesieniu praw lub obowiązków, prowadziłoby do nieuzasadnionego poszerzenia kognicji sądu klauzulowego. R. legis przepisu art. 788 k.p.c. należy badać w kontekście specyfiki postępowania klauzulowego. Postępowanie w tym trybie toczy się bowiem wedle bardzo uproszczonej procedury, sprowadzającej się jedynie do badania przez sąd załączonych do wniosku dokumentów, a postanowienie o nadaniu klauzuli wykonalności wydawane jest na posiedzeniu niejawnym.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie okazało się niezasadne.

Zgodnie z dyspozycją przepisu art. 788 § 1 k.p.c., jeżeli uprawnienie lub obowiązek po powstaniu tytułu egzekucyjnego lub w toku sprawy przed wydaniem tytułu przeszły na inną osobę, sąd nada klauzulę wykonalności na rzecz lub przeciwko tej osobie, gdy przejście to będzie wykazane dokumentem urzędowym lub prywatnym z podpisem urzędowo poświadczonym.

Z powyższego przepisu wynika, że ma on zastosowanie w wypadku zmiany stron występujących w procesie. Przepis ten umożliwia także realizację istniejącego już tytułu egzekucyjnego w sytuacji, gdy wymienione w nim osoby straciły przymiot wierzyciela lub dłużnika i z tego względu niemożliwym jest skuteczne wszczęcie i prowadzenie postępowania egzekucyjnego z ich udziałem.

Warunkiem koniecznym do uwzględnienia wniosku w tym przedmiocie jest wykazanie przez stronę zainteresowaną, iż w wyniku zaistnienia określonych zdarzeń o charakterze materialnoprawnym nastąpiły zmiany podmiotowe w zakresie praw i obowiązków jednej ze stron. Co istotne, środkiem dowodowym potwierdzającym ten fakt może być jednak w tym zakresie jedynie dokument urzędowy lub dokument prywatny z podpisem urzędowo poświadczonym, na co jednoznacznie wskazuje treść powołanego przepisu. Wystarczy, że osnowa dokumentu tylko stwierdza fakt przejścia praw lub obowiązków. Zaznaczyć także należy, iż Sąd ocenia ten dokument pod względem formalnym (np. czy dokument spełnia kryteria wymagane od dokumentu urzędowego), natomiast, według dominującego stanowiska nauki i judykatury, wykluczone jest merytoryczne badanie, czy do przejścia praw lub obowiązków rzeczywiście doszło. Dodać też należy, że dokumenty urzędowe sporządzane w przepisanej formie przez powołane do tego organy władzy publicznej i inne organy państwowe w zakresie ich działania, stanowią dowód tego, co zostało w nich urzędowo zaświadczone (art. 244 § 1 k.p.c.).

Odnosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy, stwierdzić należy, że jakkolwiek złożone przez wierzyciela wraz z wnioskiem dokumenty spełniają wymogi co do formy dokumentów określonych przepisem art. 788 k.p.c. (odpisy aktów notarialnych zostały potwierdzone za zgodność z oryginałem przez pełnomocnika będącego adwokatem), to jednak, wbrew zarzutom, nie wynika z nich, aby na wierzyciela przeszły uprawnienia wynikające z tytułu egzekucyjnego wydanego przez Referendarza Sądowego w Sądzie Rejonowym Szczecin – Centrum w Szczecinie w dniu 21 maja 2010 r. w sprawie I Nc 994/10. Sąd Okręgowy zauważa przy tym, Sąd Rejonowy w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia omyłkowo podał, iż nakazem tym została zasądzona od pozwanej G. C. kwota 19.060,60 zł, podczas gdy pozwaną jest J. K., od której zasądzona została kwota 35.652,44 zł.

Owe dokumenty urzędowe stanowią, bowiem jedynie dowód, że podmioty wymienione w tych aktach notarialnych ((...)Kasa (...)G.i (...)à r.l. w (...) oraz (...)à r.l. w(...)i (...) sp. z o. o.z siedzibą w S.), w dniu 23 sierpnia 2012 r., złożyły określone w nich oświadczenia wiedzy – tj. o potwierdzeniu mających być uprzednio zdziałanymi czynności prawnych, w postaci dokonania przelewów wierzytelności. Tylko takie okoliczności zostały w nich urzędowo zaświadczone (art. 244 § 1 k.p.c.). Nie stanowią one natomiast, wbrew twierdzeniom skarżącego, dowodu na dokonanie samej czynności prawnej, w postaci zawarcia umów cesji pomiędzy poszczególnymi ww. podmiotami, które w treści tych dokumentów nie zostały stwierdzonymi. Niczego nie zmienia tu okoliczność, że w tych dokumentach jasno określono strony uprzednich umów przelewu i ich przedmiot.

Za takim rozumieniem określonego w art. 788 § 1 k.p.c. obowiązku wykazania przejścia uprawnienia objętego tytułem egzekucyjnym przemawia - przynajmniej pośrednio, treść normy prawnej zawartej w art. 840 § 1 pkt 1 k.p.c. Zgodnie z tym przepisem dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia, jeżeli przeczy zdarzeniom, na których oparto wydanie klauzuli wykonalności, a w szczególności gdy kwestionuje istnienie obowiązku stwierdzonego tytułem egzekucyjnym niebędącym orzeczeniem sądu albo gdy kwestionuje przejście obowiązku mimo istnienia formalnego dokumentu stwierdzającego to przejście. Tym samym ustawodawca przyjmuje, że w drodze powództwa przeciwegzekucyjnego możliwym jest kwestionowanie

takiego przejścia uprawnienia, jednakże wykazanego w warunkach art. 788 § 1 k.p.c., na podstawie właśnie dokumentu formalnego (dokumentu prywatnego z podpisami urzędowo poświadczonymi względnie aktu notarialnego), który ma stwierdzać takie przejście.

Reasumując, skoro wierzyciel nie przedłożył dokumentu wykazującego (stwierdzającego) nabycie przezeń wierzytelności objętej przedmiotowym tytułem egzekucyjnym, w rozumieniu art. 788 § 1 k.p.c., to zasadnym było oddalenie jego wniosku o nadanie klauzuli wykonalności.

W tym stanie rzeczy należało, na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. i art. 13 § 2 k.p.c., orzec jak w sentencji postanowienia.

(...)

(...)

(...)

(...)

- (...)

- (...)

(...)

(...)